

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E – mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Департаменти (управління) освіти
і науки обласних, Київської
міської державних адміністрацій
Обласні заклади післядипломної
педагогічної освіти

Щодо проведення у закладах загальної
середньої освіти Дня безпечного Інтернету

Шановні колеги!

Міністерство освіти і науки надсилає для практичного використання інструктивно-методичні рекомендації щодо проведення у закладах загальної середньої освіти Дня безпечного Інтернету, розроблені ГО «Центр кращого Інтернету» спільно з ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Просимо довести їх до відома вчителів закладів загальної середньої освіти.

Додаток на 5 арк.

З повагою
Перший заступник Міністра

Павло Хобзей

Додаток
до листа Міністерства
освіти і науки України
від 16.01.2019 р. № 19-26

Інструктивно-методичні матеріали щодо проведення в закладах загальної середньої освіти Дня безпечного Інтернету

День безпечного Інтернету 2019: ключові повідомлення

5 лютого 2019 року у світі відзначається День безпечного Інтернету (Safer Internet Day) під гаслом «Разом для найкращого Інтернету».

День безпечного Інтернету (SID/ДБІ) запровадили мережі Insafe та INHOPE за підтримки Європейської комісії для просування безпечного та позитивного використання цифрових технологій, особливо, дітьми й молоддю.

День безпечного Інтернету відзначають щороку в другий день другого тижня другого місяця. Мільйони людей об'єднуються, щоб надихнутися для позитивних змін онлайн, підвищити освіченість з питань безпеки онлайн та взяти участь у заходах, що проходять у всьому світі. День безпечного Інтернету націлений на створення **безпечного** та **найкращого** Інтернету, де кожний та кожна можуть використовувати технології відповідально, у дусі поваги, критично та творчо.

День безпечного Інтернету має на меті дополучити до співпраці дітей і молодь, батьків і вихователів, освітян, педагогів і соціальних працівників, представників індустрії та політиків, надихаючи їх відігравати свою роль у створенні найкращого Інтернету.

Тема Дня безпечного Інтернету „Разом для найкращого Інтернету” надихає всіх приєднуватися до руху та використовувати найкращий потенціал Інтернету для об’єднання людей. Є багато шляхів зробити це:

- **Діти й молодь** можуть допомогти покращити Інтернет, поводячись в онлайні позитивно та ввічливо, захищаючи онлайнову репутацію як власну, так і інших, використовуючи позитивні можливості створення, залучення та поширення контенту онлайн.

- **Батьки й вихователі** відіграють важливу роль у натхненні та підтримці дітей і молоді використовувати технології відповідально, у дусі поваги, критично та творчо шляхом забезпечення відкритого діалогу з дітьми, навчання їх використовувати безпечні й позитивні технології, а також подаючи приклад поведінки.

- **Педагоги, освітяни та соціальні працівники** можуть допомогти покращити Інтернет через формування в учнів та учениць навичок цифрової грамотності шляхом розвитку критичного мислення, що дозволить їм гарно

орієнтуватися в онлайновому світі. Вони можуть демонструвати власні приклади онлайнової поведінки учням і студентам, а також надихати їх створювати власний контент і робити позитивні вибори онлайн.

- **Індустрія** може допомогти покращити Інтернет через створення та просування позитивного контенту й безпечних сервісів онлайн; надання змоги користувачам реагувати на будь-які складнощі, забезпечуючи чіткі й безпечні поради, упроваджуючи легкі в користуванні й безпечні інструменти та надаючи швидкий доступ до підтримки в разі виникнення проблем.
- **Владні структури й політики** мають забезпечити середовище та культуру, у яких усе зазначене може функціонувати й розвиватися, наприклад, можливості для дітей навчатися онлайнової безпеки мають бути закріплені в навчальних програмах; надати батькам і вихователям належний доступ до інформації та джерел підтримки; заохочувати провайдерів до регуляції їхніх послуг і контенту; просувати відповідне законодавство; забезпечувати благополуччя дітей і молоді шляхом створення ефективних стратегій захисту дитинства в онлайновому світі.
- **Кожний і кожна** відповідальні за створення позитивного різноманіття онлайн. Ми всі можемо просувати позитив, коректно спілкуючись онлайн та демонструючи повагу до інших, шукаючи позитивні можливості творити та спілкуватись. Ми всі можемо відповідати на онлайновий негатив, повідомляючи про неприйнятний або нелегальний контент.

Підготовка до Дня безпечного Інтернету

Для того, щоб долучитися до відзначення Дня безпечного Інтернету 5 лютого 2019 року:

- завантажуйте логотип Дня безпечного Інтернету 2019: <https://goo.gl/sTpyAV>;
- завантажуйте Ключові повідомлення до Дня безпечного Інтернету 2019: <https://goo.gl/uQJZhY>;
- реєструйте свою підтримку та отримуйте відкритий цифровий бейдж «Організатор_ка заходу до Дня безпечного Інтернету 2019» за посиланням: <https://bit.ly/2OAHJXB>;
- проводьте уроки, зустрічі, обговорення, тренінги, форуми, конференції, класні години, батьківські збори, прес-конференції, квести із безпеки онлайн;
- повідомляйте про свої події у соціальних мережах, використовуючи хештеги **#SID2019, #SaferInternetDay, #ДеньБезпечногоІнтернету**;
- створюйте обіцянку щодо безпечного користування Інтернетом для 2019 року та беріть участь у **#saferinternetchallenge**.

Навчально-методичні ресурси

- **Навчально-методичний посібник «Обачність. Пильність. Захист. Ввічливість. Сміливість»**

Джерело: <https://goo.gl/5iGjPJ>

Посібник містить плани уроків призначені для учнів та учениць початкової школи та зосереджені на ключових принципах мережевого етикету й безпеки. Заняття запропоновані у п'яти темах: обачність в Інтернеті, пильність в Інтернеті, захист в Інтернеті, доброзичливість в Інтернеті, сміливість в Інтернеті.

- **Посібник Клан Кліц-Клац. Виховання дітей в цифрову еру**

Джерело: <https://goo.gl/Em7sYj>

Посібник для батьків у доступній формі містить необхідну інформацію та поради, які будуть корисні батькам для сприяння позитивному використанню дітьми цифрових технологій.

- **Посібник для підлітків the Web We Want (Інтернет, який ми хочемо)**

Джерело: <https://goo.gl/EdR4x6>

Посібник створений молодими людьми для молоді, спрямований на вивчення прав та обов'язків в Інтернеті та заохочення до роздумів про поведінку в Інтернеті.

Запропоновані 18 завдань допоможуть підліткам перевірити свої навички, дізнатися більше про свої права в онлайн-світі.

- **Керівництво із соціально-педагогічного супроводу формування безпечної поведінки підлітків в Інтернеті**

Джерело: <https://goo.gl/J1Xkg6>

Посібник містить опис технологій соціально-педагогічного супроводу формування безпечної поведінки підлітків в Інтернеті: теоретичні питання безпечної поведінки в Інтернеті, опис занять та 8 тренінгових вправ із розвитку базових компетенцій безпечної поведінки підлітків в Інтернеті, плани заходів для педагогів та батьків.

- **Посібник з протидії мови ненависті «Закладинки»**

Джерело: <https://goo.gl/GZNQYf>

Посібник містить 24 приклади вправ з теми протидії мові ненависті онлайн через навчання з прав людини. У вправах розкриваються теми мови ненависті онлайн, прав людини в Інтернеті, свободи вираження поглядів, приватного життя і безпеки, інтернет-грамотності, демократії та участі.

Ресурси про День безпечного Інтернету:

- Офіційний сайт Дня безпечного Інтернету (англійською мовою): www.saferinternetday.org
- Сторінка «День безпечного Інтернету в Україні» у Фейсбуці: <https://www.facebook.com/UkraineSID>

- Сторінка «День безпечної Інтернету в Україні» у Твіттері: <https://twitter.com/UkraineSID>
- Сайт Центру кращого Інтернету: <https://betterinternetcentre.org>
- Сайт Інституту модернізації змісту освіти: <https://imzo.gov.ua>

Проведення заходів до Дня безпечної Інтернету

Пропонуємо під час підготовки та проведення заходів з формування безпечної поведінки дітей в Інтернеті враховувати наступні принципи роботи, які можуть посилити ефективність цих заходів:

- **Визнання Інтернету як значущого фактора соціалізації**

Під час заходів з дітьми, вчителством, батьками враховувати те, що Інтернет є важливою та невід'ємною частиною життя сучасної дитини, простором реалізації більшості фундаментальних прав дитини. Зосередитися на можливостях, які надає Інтернет та його позитивному впливі на розвиток.

- **Позитивна атмосфера**

Під час заходів з дітьми, вчителством, батьками намагайтесь створювати позитивний емоційний фон спілкування та навчання, створюйте ситуації успіху.

- **Сприяння обговоренню**

Під час заходів з дітьми забезпечте, щоб учні та учениці мали можливість обговорювати безпосередній зв'язок теми зі своїм щоденним досвідом користуванням Інтернетом та плануванням подальших дій безпечної використання: від спілкування у соціальних мережах до придбання товарів онлайн.

- **Відкритість та чесність**

Відкритість до думок, міркувань, коментарів, пропозицій учнів та учениць може сприяти подоланню цифрового розриву між дорослими та дітьми. Діти також можуть ініціювати захід із безпеки в Інтернеті для вчителства.

- **Участь дітей та молоді**

Учні та учениці мають бути залучені до планування заходів з безпечної поведінки в Інтернеті та мають можливість обирати ті теми, які потребують розгляду у контексті безпечної Інтернету.

- **Надання інформації про механізми захисту та отримання підтримки**

Учні та учениці мають бути ознайомлені з тим, як повідомити про неналежний або нелегальний контент, який вони бачать у соціальних мережах чи на тих сайтах, якими вони користуються. Учні та учениці мають

отримати інформацію про організації, сайти, телефони гарячих ліній, де вони можуть отримати підтримку, якщо стали жертвою чиїхось дій в Інтернеті або потребують допомоги під час користування Інтернетом.

Фото та відео зйомка

Центр кращого Інтернету та ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» занепокоєний тією кількістю фотографій та відео дітей, яка розповсюджується онлайн, у тому числі і протягом Дня безпечного Інтернету в Україні.

Центр кращого Інтернету, як і Ви, поважає право людини та приватності і не заохочує публікацію фотографій та відео дітей, на яких їх можна ідентифікувати і які поширені у будь-який спосіб без попередньої письмової згоди їх батьків або осіб, які їх замінюють.

Якщо у Вас є запитання чи пропозиції щодо Дня безпечного Інтернету, звертайтесь, будь ласка, до Центру кращого Інтернету: ukraine.sid@gmail.com

¹Safer Internet Day 2019 – Key campaign messages Final version September 2018.

Переклад українською – Центр кращого Інтернету.

Safer Internet Day would not be possible without the support of the European Commission. Currently the funding is provided by the Connecting Europe Facility programme (CEF). Find out more about the EC's "European Strategy for a Better Internet for Children" on the European Commission's website.